

Atbildīga saruna

Vecuma grupa: bērni, pusaudži

Kad lietot: nostiprinot zināšanas jau sāktā mācību tēmā

Apraksts

Atbildīga saruna ir diskusija, kurā skolēni savstarpēji sarunājas, reaģēšana uz citu sacīto un turpina izvērst izskanējušo domu, piedāvājot savus novērojumus, idejas, uzskatus un papildu informāciju. Atbildīga saruna mudina skolēnus argumentēt, balstoties pierādījumos. Skolēni mācās pamatot savus uzskatus un arī respektēt vienaudžu viedokļus. Atbildīgas sarunas mērķis ir attīstīt skolēna spēju domāt.

Aktivitātes laikā skolotājs pieņem vismaz trīs atbildes uz katru jautājumu un, ja iespējams, pat vairāk. Tas parāda, ka skolotājs nemeklē kādu konkrētu atbildi un atbalsta atšķirīgus skolēnu viedokļus. Ir svarīgi, lai skolotājs dotu skolēniem laiku domāt (nogaidīšana) un vispirms sagaidītu atbildes, pirms tās komentētu. Kad saņemtas trīs atbildes, skolotājam vajadzētu mudināt skolēnus padomāt vēl dziļāk, uzdodot tādus jautājumus kā: “Ko tu domā par ...” (jānosauc konkrēta problēma), “Kāpēc tu tā domā?”, nevis vienā vārdā noformulēts jautājums “Kāpēc?” un izvirzīt dažādus viedokļus, uzdodot virkni jautājumu, kas motivē domāt par šo tēmu citādi: “Vai mēs varam padomāt par citu risinājumu..?” vai “Un kā Jūs varētu komentēt X?”.

Ir svarīgi uzsvērt atšķirības un pamanīt, kā dažādas idejas ir saistītas.

Formāti

- Skolotāja vadīta saruna klasē, kurā aicināti piedalīties skolēni. Skolotājs vada diskusijas saturu, uzdodot skolēniem jautājumus, komentējot tos un sniedzot papildu informāciju, paskaidrojumus, kā arī iedrošinot skolēnus piedalīties procesā.
- Skolēnu vadīta diskusija nelielā grupā, kur skolēniem grupās tiek uzdots pārrunājama tēma, bet skolotājs tikmēr apstaigā klasi, uzraugot un palīdzot skolēniem procesā.
- Partneru saruna, kad konkrēta tēma dažas minūtes tiek apspriesta ar blakussēdētāju. Partneru sarunas var veiksmīgi apvienot ar skolotāja vadītas sarunas formātu, tādējādi paaugstinot skolēnu līdzdalību.

Instrukcijas

1. Skolotājs uzsāk klases diskusiju, kas saistīta ar stundas tematu.
2. Skolotājs paskaidro, ka mācību diskusijā katram iesaistītajam ir atbildība, proti, viņam/viņai jāpamato savs viedoklis vai jāsniedz tam pierādījumi.
3. Skolotājs uzdod atvērtu jautājumu un vada skolēnu Atbildīgas sarunas diskusiju.
4. Skolotājs aicina brīvprātīgo atbildēt uz jautājumu.
5. Skolotājs aicina divus/trīs skolēnus papildināt pirmā skolēna sniegto informāciju.
6. Skolotājs vada refleksiju.

Ieteikumi no Erasmus+ līdzfinansētā projekta "[Learning to be](#)".

Vairāk par piesaistes veidošanu ar skolēniem, iespējams uzzināt mācību centra "[Centrs ZIN](#)" programmā "[Audzināšanas lietpratība pedagoģiskajā darbā](#)".

Revision #1

Created 2026-01-08 09:48:51 UTC by Laura

Updated 2026-01-08 09:50:45 UTC by Laura